

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: CBR) en de gemeente Leiderdorp (hierna: gemeente).

Datum: 16 februari 2011

Rapportnummer: 2011/051

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat hij door toedoen danwel nalaten van het CBR en/of de gemeente Leiderdorp ten onrechte kosten heeft moeten maken voor de verlenging van zijn rijbewijs.

Feiten

In juli 1999 heeft het CBR verzoeker een Verklaring van Geschiktheid (VvG) verstrekt voor onbeperkte tijdsduur.

De RDW berichtte verzoeker op 6 april 2009 dat zijn rijbewijs zou verlopen op 26 juli 2009. Hierop heeft verzoeker een verzoek bij de gemeente gedaan om zijn rijbewijs te verlengen. Verzoeker heeft een Eigen verklaring (EV) ingevuld en deze verklaring met een aantekening van een arts opgestuurd aan het CBR. Verzoeker moest voor deze EV betalen. Naar aanleiding van de ingediende EV, is verzoeker op eigen kosten door het CBR verwezen naar een neuroloog. Hierna is aan verzoeker een VvG afgegeven voor onbeperkte geldigheidsduur.

3. Verzoeker diende op 16 december 2009 een klacht in bij de Nationale ombudsman omdat hij van mening is dat hij door toedoen danwel nalaten van het CBR en/of de gemeente ten onrechte kosten heeft moeten maken voor de verlenging van zijn rijbewijs.

Procedure

Uit de reacties van de RDW, de gemeente en het CBR kwam naar voren dat procedure rond de VvG als volgt is.

Verlenging rijbewijs

Een aanvraag voor de verlenging van een rijbewijs wordt ingediend bij de gemeente. In eerste instantie wordt er door de gemeente gekeken of de aanvrager in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) voorkomt om te bepalen of de aanvraag bij de juiste gemeente wordt gedaan. Dan wordt de procedure van de verlening van een rijbewijs gestart.

Iedereen die voor het eerst een rijbewijs voor het besturen van een auto of motor of zwaarder voertuig aanvraagt, zeventigplussers en een deel van de aanvragers die tussen de 65 en 70 jaar zijn, diegenen die een rijbewijs hebben voor de categorieën C, CE, D en DE en diegenen waarbij een aantekening in het rijbewijzenregister is opgenomen waaruit blijkt dat een VvG noodzakelijk is, moeten bij de verlenging van de geldigheid van het rijbewijs een VvG hebben.

Een VvG kan slechts worden aangevraagd bij het CBR door het insturen van een EV. Een VvG wordt door het CBR geregistreerd als de aanvrager voldoet aan de eisen voor geestelijke en lichamelijke gezondheid die de overheid stelt aan rijbewijshouders. Een VvG kan beperkende bepalingen hebben waaronder een kortere geldigheid van het rijbewijs.

De VvG's worden geregistreerd in het Centraal Rijbewijzen en Bromfietscertificatenregister (CRB). De RDW is de beheerder van het CRB. Alle afgegeven Nederlandse rijbewijzen worden in dit register geregistreerd.

Vóór 1 oktober 2006

Vóór 1 oktober 2006 werd een VvG op papier door het CBR uitgereikt aan de aanvrager, en legde deze de verklaring over bij diens gemeente bij de aanvraag van het rijbewijs. De gemeente nam de eventuele beperkingen van de VvG over en registreerde deze in het rijbewijzenregister. Als er een beperkte geldigheidsduur vermeld stond op de VvG moest de gemeente deze overnemen door de medische indicator in het systeem op ja te zetten. Als er geen beperkte geldigheidsduur op de VvG vermeld stond moest de indicator op nee blijven staan of op nee worden gezet. Het CBR had in de registratie in het register geen rol.

Sinds 1 oktober 2006

Sinds 1 oktober 2006 bestaat er een nieuw afgiftesysteem van rijbewijzen. Sindsdien registreert het CBR een VvG rechtstreeks in het register van de RDW, waarmee de "oude" data aan de nieuwe medische situatie van de aanvrager worden aangepast. Een papieren VvG is daarmee komen te vervallen, en de gemeente hoeft geen medische data in het register meer te wijzigen.

Visie verzoeker

Verzoeker gaf een toelichting over hoe de aanvraag van de verlenging van zijn rijbewijs was verlopen. Deze toelichting is hieronder uiteengezet.

Verzoeker kreeg bericht van de RDW dat de geldigheid van zijn rijbewijs zou gaan verlopen. Hierop is verzoeker naar de gemeente gegaan om zijn rijbewijs te verlengen. Hij geeft aan dat een baliemedewerkster van de gemeente hem een kopie van een EV liet invullen. Na controle door de baliemedewerkster moest hij volgens eigen zeggen een origineel aanschaffen en indienen nadat hij één van de vragen met 'ja' had beantwoord. Hij heeft de EV met een aantekening van zijn huisarts gestuurd aan het CBR. Hierop heeft hij een keuring ondergaan bij een neuroloog en is hem een VvG voor onbeperkte geldigheidsduur verstrekt. Verzoeker is van mening dat hij door toedoen danwel nalaten van het CBR en/of de gemeente ten onrechte kosten heeft moeten maken voor de verlenging van zijn rijbewijs.

Visie CBR

In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman deelde het CBR mee dat het van mening is dat de gemeente aansprakelijk is voor de gemaakte kosten van verzoeker. Het CBR ziet dan ook geen reden om kostenvergoeding te heroverwegen.

Het CBR geeft aan dat de gemeente de VvG bij de afgifte in 1999 niet juist heeft geregistreerd. Verzoeker kreeg in 1999 namelijk een VvG zonder beperkingen. Bij de registratie in 1999 van de VvG van verzoeker zal de gemeente volgens het CBR over het hoofd hebben gezien dat een geldigheidsbeperking die eerder voor betrokkene gold daarmee wegviel. De gemeente had in het register de medische beperking moeten verwijderen, maar heeft dat volgens het CBR kennelijk niet gedaan. Doordat de gemeente de medische beperking niet heeft verwijderd, werd er bij raadpleging van het register bij de aanvraag van het nieuwe rijbewijs door verzoeker in 2009 onterecht aan verzoeker een EV verkocht. Als de gemeente de zaken administratief correct had verwerkt, had de gemeente verzoeker geen EV verkocht en was zijn rijbewijs gewoon verlengd zonder de beoordeling van medische aspecten.

Verzoeker was medisch niet (meer) bekend bij het CBR, doordat zijn medische verleden feitelijk afgehandeld was in 1999 en verzoeker toen onbeperkt geschikt werd verklaard. De aanvraag van verzoeker werd door het CBR daarom als een aanvraag met een nieuw medisch aspect behandeld.

Als verzoeker bij de indiening van zijn EV de achtergrond aan het CBR had toegelicht met de feiten die het CBR nu achteraf heeft ontvangen, had de medisch adviseur van het CBR kunnen oordelen dat een keuring door een neuroloog niet noodzakelijk was. In dat geval was gewoon een VvG van onbeperkte tijdsduur verschaft.

Visie gemeente Leiderdorp

In eerste instantie deelde de gemeente mee niet bereid te zijn de kosten van verzoeker te vergoeden. Dit omdat de gemeente de casus had getoetst aan de situatie van registratie vanaf 1 oktober 2006 en zij naar haar mening niet nalatig was geweest. Immers, het CBR plaatst de medische gegevens in het register en niet de gemeente. Als in de administratie van het CBR een vermelding staat dat iemand een medische verklaring moet overleggen dan wordt de persoon daarop gewezen en verteld dat er een EV nodig is voor het verlengen van het rijbewijs. Daarbij wordt verteld dat als een vraag met ja op de EV moet worden beantwoord, men naar een arts moet voor een medische keuring. Nu verzoeker een vraag met ja had beantwoord op zijn EV, moest verzoeker zich in verbinding stellen met een arts. De gemeente kan niet verweten worden dat verzoeker zich opnieuw heeft moeten laten keuren aangezien de verantwoordelijkheid voor het bijhouden van de medische registratie bij het CBR ligt en niet bij haar.

Daarbij merkte de gemeente op dat haar de aanvraagprocedure die verzoeker schetst vreemd overkomt. Dat op een kopie de medische vragen zouden zijn beantwoord en het vervolgens laten aanschaffen van een EV is een procedure die bij afdeling Burgerzaken niet en ook niet in het verleden is gevolgd. Komt of kwam iemand voor het verlengen van een rijbewijs dan wordt gekeken naar wat de RDW in de, geautomatiseerde, administratie heeft staan.

Omdat de visie van de gemeente afweek van de visie van het CBR en de RDW, zijn de reacties van het CBR en de RDW aan de gemeente gestuurd met aanvullende vragen. De gemeente zag naar aanleiding van de reacties van het CBR en de RDW aanleiding om haar visie aan te passen. De gemeente heeft haar financiële afdeling opdracht gegeven om over te gaan tot terugbetaling van € 164,00 aan verzoeker voor de aanschaf van de EV (€ 20,00) en de keuring door het CBR (€ 144,00). De reden dat de gemeente haar zienswijze heeft aanpast, is dat de gemeente het bij nader inzien mogelijk acht dat bij de verlenging van het rijbewijs van verzoeker in 1999 een medewerker van de gemeente heeft nagelaten de medische indicator op 'nee' te zetten, waardoor verzoeker in 2009 onterecht een EV is verkocht en derhalve geen medische beoordeling had hoeven ondergaan. Verzoeker had immers geen EV hoeven aan te schaffen en in te vullen als de medische indicator op nee zou zijn gezet.

Beoordeling

Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat overheidsinstanties secuur werken.

Gezien de procedure die gold vóór 1 oktober 2006 en gezien het feit dat het CBR aan verzoeker in 1999 een VvG met onbeperkte geldigheidsduur had verschaft, acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat bij de verlenging van het rijbewijs van verzoeker in 1999 een medewerker van de gemeente abusievelijk heeft nagelaten de medische indicator op 'nee' te zetten, waardoor verzoeker in 2009 onterecht een EV is verkocht. De gemeente heeft uiteindelijk ook bevestigd dat er mogelijk iets fout zou kunnen zijn gegaan en heeft dan ook aangegeven over te zullen gaan tot een kostenvergoeding aan verzoeker. De Nationale ombudsman vindt het derhalve aannemelijk dat de gedraging aan de gemeente valt toe te rekenen.

Ten slotte merkt de Nationale ombudsman nog op dat dit onderzoek vraagt om een goede zelfreflectie van de gemeente, nu na grondig onderzoek binnen de gemeente in een veel eerder stadium vast had kunnen komen te staan dat het de verantwoordelijkheid van de gemeente was om in 1999 de VvG zonder beperkingen te administreren.

De onderzochte gedraging van de gemeente Leiderdorp is niet behoorlijk.

Nu dus niet is gebleken dat er fouten zijn gemaakt door het CBR, wordt de gedraging van het CBR behoorlijk geacht. De Nationale ombudsman vindt het niet onredelijk dat het CBR bij de ontvangst van de EV van verzoeker, de aanvraag van verzoeker als nieuw medisch aspect heeft behandeld, nu zijn medische verleden feitelijk afgehandeld was voor het CBR.

De onderzochte gedraging van het CBR is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging over de gemeente Leiderdorp is gegrond wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De klacht ten aanzien van het CBR is niet gegrond.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennis genomen van het feit dat de gemeente de kosten van de EV en de keuring aan verzoeker vergoedt en excuses heeft aangeboden aan verzoeker.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 16 december 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift betreffende een klacht over een gedraging van het CBR. De Nationale ombudsman zag naar aanleiding van de ingediende klacht van verzoeker reden om nadere informatie te vragen aan het CBR. De reactie van het CBR gaf aanleiding om een nadere reactie te vragen aan de gemeente.

Omdat de reacties van het CBR en de gemeente elkaar tegenspraken werd er een nader onderzoek ingesteld. In het kader van het onderzoek werd de directeur van het CBR en het college van Burgemeesters en Wethouders van de gemeente verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd hun een aantal vragen gesteld. Tevens werd de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) verzocht zijn visie op de kwestie te geven.

De gemeente Leiderdorp, verzoeker en de RDW berichtten dat het verslag hen geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van het CBR gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

verzoekschrift van verzoeker met bijbehorende bijlagen en zijn vervolgcorrespondentie;

visie van het CBR bij brief van 25 juni 2010;

visie van de gemeente Leiderdorp bij brief van 13 juli 2010 en 18 oktober 2010 met bijbehorende bijlagen;

zienswijze van de RDW van 18 juni 2010 met bijbehorende bijlagen.

2009.11733

de Nationale ombudsman